

עלון קהילתי מעין חי

לעילוי נשמת נפתלי צבי-צביקה-מילר

★ חדשות הקהילה ★

זמני חג השבועות הבעל"ט

- כניסת שבת: 19:19
- קבלת שבת
- שחרית: 8:00
- מנחה: 19:15
- ערבית: 20:05
- הדלקת נרות לא לפני 20:29 מאש דולקת
- תיקון ליל שבועות: 23:00
- במהלך הלילה יתקיימו שיעורים וחברותות עם תלמידי הישיבת הסדר ממעלות.
- אחד מהשיעורים ינתן בשפה האנגלית אם יהיה ביקוש
- טבילת בוקר 04:00
- תפילת שחרית מנין א': 4:45
- הנין: 5:29
- זכור: 6:00
- תפילת שחרית מנין ב': 8:00
- זכור: 9:30
- טקס קבלת תורה ומסיבת גלידות: 17:30
- מנחה: 19:15
- צאת החג: 20:30

הגלידות כבר מוכנות!
תודה לכל מי שעזר ותרם לקנייה

חג שבועות שמח!

זמני השבת
כניסת השבת: 19:19
יציאת השבת: 20:29

★ חג השבועות ★

מאת: הרב שלמה גולדפרב

נהוג בשבתות הקיץ ללמוד פרק אחד מפרקי אבות. לפני הלימוד של כל פרק אומרים את המשנה: "כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא, שנאמר ועמך כולם צדיקים, לעולם יירשו ארץ, נצר מטעי, מעשה ידי להתפאר".

טעמים רבים ניתנו למנהג זה. אחד הטעמים גורס שמסכת אבות עוסקת בעבודת המידות ולכן זו הכנה ראויה למתן תורה. על היהודי לזכך את עצמו כדי להיות ראוי לקבלת התורה מחדש. בעומק יותר, לימוד מסכת אבות קושר את חג השבועות לחג הפסח ומביא לידי שלמות את החירות שזכינו בה ביציאת מצרים.

בשעת יציאת מצרים היו בני ישראל בשפל המדרגה מבחינה רוחנית. לא היו להם מצוות שבזכותן היו ראויים להיגאל, כפי שנאמר ביחזקאל "ואת ערום ועריה".

לצורך זה נתן הקב"ה לבני ישראל את מצוות מילה ומצוות קרבן פסח. ועם זה, קיום המצוות האלה לא היה שלם, שכן הן נכפו במידה מסוימת על העם. וכך המדרש כותב: "הרבה מהן לא היו מקבלים עליהם למול... וכיוון שעשה משה את הפסח, גזר הקב"ה לד' רוחות העולם... הלכו ונדבקו באותו הפסח... והיה ריחו מהלך...". בני ישראל ביקשו לאכול מן הפסח, ומשה התנה זאת בקיום מצוות מילה, ואז בני ישראל מלו את עצמם. מכאן שהמצוות הללו לא נעשו ביוזמתם אלא בהתעררות מלמעלה. אולם אי-אפשר לבוא לחג השבועות ריקם, בלי הכנה. ההכנה הזאת נעשית על-ידי לימוד פרקי אבות. זה לימוד שעוסק במידות טובות ובדרכים שהתורה נקנית בהן. עניינה של מסכת אבות מזכיר את ספירת העומר, שאף היא עוסקת בעבודה על מידות האדם, כאשר כל יום מימי הספירה מכאן כנגד מידה אחרת.

ההכנה למתן תורה על-ידי ספירת העומר ומסכת אבות מתחילה מיד אחרי חג הפסח, שבו התרחשה ההתגלות הגדולה של הקב"ה לעם ישראל - "נגלה עליהם מלך מלכי המלכים". מכאן והלאה נדרשת עבודה עצמאית של כל יהודי ויהודי, עד שזו נשלמת בחג השבועות.

אמירת המשנה "כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא" נועדה ליישב שאלה כללית על מתן תורה: כיצד יכול בן אנוש, בשר ודם, לקבל את התורה הקדושה, חכמתו של הקב"ה? הלא התורה היא נצחית ואילו האדם בן חלוף. התורה גם לא נועדה לצדיקים בלבד, אלא לכל יהודי ויהודי, כנאמר במדרש שאילו היה חסר יהודי אחד משישים ירבו בני ישראל - לא הייתה התורה ניתנת לכל העם.

באה המשנה ואומרת: "כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא". אף שבני ישראל שונים זה מזה, וייתכן שיש יהודים שהתנהגותם אינה כנדרש, המשותף להם הוא שלכולם חלק לעולם הבא. גם התורה היא נחלת כלל ישראל, בלי הבט על רמתו הרוחנית של כל יהודי.

פינת ההלכה והמנהג

שאלה: מה הן ההלכות המיוחדות כאשר חג חל במוצאי שבת?

תשובה: אסור להכין משבת לחג, ולכן אסור ביום השבת לעשות שום דבר - אף מעשה המותר בשבת - לצורך החג. את נרות החג מכינים ומדליקים רק אחרי צאת השבת. מדליקים אותם מאש קיימת, הדולקת עוד מלפני השבת, כי אסור ליצור אש חדשה בחג (אם מעבירים את האש באמצעות גפרור, אין מכבים אותו, אלא מניחים לו לכבות מאליו). כבכל חג: הספרדים מברכים תחילה ('של יום טוב' ו'שהחיינו', לנוהגות), ואחר-כך מדליקים. בין האשכנזים יש חילוקי מנהגים בזה. יש נוהגים לברך אחרי ההדלקה, כמו בערב שבת. אם האישה מדליקה נרות קודם תפילת ערבית, או אם רוצים לעשות מלאכה, האסורה בשבת אך מותרת בחג, קודם שמבדילים בתפילה ('ותודיענו') או בקידוש חייבים לומר: "ברוך המבדיל בין קודש לקודש" (בלי הזכרת שם ה'). ההבדלה של מוצאי שבת באה עם הקידוש של ליל החג, בסדר שלהלן: ברכת הגפן, קידוש של חג, 'בורא מאורי האש', 'המבדיל בין קודש לקודש', 'שהחיינו' (בלשון חז"ל: 'יקנה' - יין, קידוש, נר, הבדלה, זמן). אין מברכים 'בורא מיני בשמים'. בכל מוצאי שבת עושים זאת כדי להשיב את הנפש מצערה על צאת הנשמה יתרה של השבת, ואילו בחג - תענוג יום טוב ושמחתו הם עצמם משיבים את הנפש. את ברכת 'בורא מאורי האש' מברכים על נרות החג. יש שאין מקרבים אותם זה לזה, להופכם לאבוקה, וגם אין מקרבים את כפות הידיים אל הנרות, כנהוג בכל מוצאי שבת, אלא מביטים בהם בלבד.

סיפור

איש פשוט היה זבולון-בנימין, שחי בשולי החברה של העיירה דוברומיסל. הוא התפרנס מפשיטת עורות ומטיפול בבעלי-חיים. טוב לב וירא-שמים היה, אבל תלמיד-החכמים בעיירה בזו לו ולשכמותו. שיחה או כל קשר עם אנשים דוגמת זבולון-בנימין נחשבו בעיניהם פחיתות-ערך. אולם יום אחד אירע בדוברומיסל מאורע ששינה את יחסם של תושבי העיירה לזבולון-בנימין, מן הקצה אל הקצה. בוקר אחד נקרא רופא העיירה לבית מסויים, כדי לטפל בילד חולה. בעודו מטפל בילד, הזעק הרופא לבית אחר, שגם בו חלה אחד הילדים. בתוך כך הגיעו הורים נוספים וסיפרו אף הם בדאגה על חום שאחז בילדיהם ועל סימני מחלה נוספים שנתגלו אצלם. תסמיני המחלה בכל המקרים היו זהים. בתוך כיממה התחוויר כי היקף המחלה הגיע לממדים של מגפה. בעיקר פגעה המגפה בילדים. רופאים מכל הסביבה הזעקו לדוברומיסל כדי לטכס עצה, אולם הרופאים לא הצליחו לגלות את שורש המחלה ולהגדירה אל-נכון, ועל-כן גם התקשו למצוא לה מזור. בו-בזמן החלו להגיע לחצר ביתו של זבולון-בנימין רפתנים ומגדלי צאן מודאגים. למרבה ההפתעה, גם בבקר ובצאן פגעה באותם ימים ממש מחלה עלומה. "עזור לנו", ביקשו מזבולון-בנימין; "מצא לנו תרופה!", התחננו אליו החקלאים, שחששו מאובדן מטה-לחמם. זבולון-בנימין, שנתן דעתו לנועשה בקרב ילדי העיר, צירף פרט לפרט והעלה השערה שגורם אחד הוא העומד מאחורי מחלת הילדים ומאחורי מחלת הבהמות גם-יחד. מחקר קצר וזריז שערך אישש את השערתו. התברר לו, כי כל הילדים שחלו במחלה המסתורית שתו חלב שמקורו ברפתות ובדירים שבהם נתגלתה מחלת הבהמות. עד מהרה הופצה ברחבי העיירה הוראה חד-משמעית, לחדול מלהשקות ילדים - חולים כבריאים - מתוצרת החלב המקומית. משתאים ומלאי הערכה עקבו הרופאים המלומדים וכל שאר בני דוברומיסל אחר האיש הפשוט שהשכיל לעמוד על הגורם למחלת הילדים. בשלב הבא חשף זבולון-בנימין גם את מקור המחלה בבעלי-החיים. הוא גילה כי באזור מסויים בפאתי העיר צומחת עשבייה מורעלת, החודרת לדמם של בעלי-החיים האוכלים ממנה ופוגעת במערכת העיכול שלהם. כעבור זמן קצר הצליח לרקוח מעשבים תרופות ומהן הושקו - בנימונים משתנים - בעלי-החיים הפגועים, ולהבדיל, הילדים החולים. בתוך כשבוע הצליחה תרופתו של זבולון-בנימין למגר כליל את המחלה. דוברומיסל נשמה לרווחה. הגלגל הסתובב לפתע, ובבת-אחת התעלה מעמדו של זבולון-בנימין משפל תחתיות למרומי המעמד החברתי. הכול ראו בו 'גיבור', ורבים חשו כלפיו הכרת-תודה עמוקה. המקרה של זבולון-בנימין המחיש היטב את מאמר המשנה בפרקי-אבות - "אל תהי בז לכל אדם, ואל תהי מפליג לכלדבר, שאין לך אדם שאין לו שעה ואין לך דבר שאין לו מקום". לאחר שהשלים את מלאכתו בדוברומיסל פנה זבולון-בנימין גם לכפרי הסביבה, כדי לרפא את ילדי הגויים ובהמותיהם, שנדבקו אף הם במחלה. הוא לא נכח בבית-הכנסת בשעה שרב העיירה ניצב על הבימה ושיבח אותו. "המקרה האחרון שאירע ביישובנו מחייב את כולנו לחשבון-נפש ולתשובה אמיתית על מעשינו הלא-טובים", פתח הרב את דבריו. לאחר מכן הוסיף ואמר: "אבל יש במקרה הזה גם כדי ללמדנו על כוחו של היחיד. כל אחד ואחד שמעשיו טובים וכוונותיו לשם שמים, יכול לשמש שליח של ההשגחה העליונה. הנה, לדוגמה, זבולון-בנימין, שאינו מיושבי ה'מזרח' בבית-הכנסת ואינו נמנה עם למדני דוברומיסל, ובכל-זאת, בזכות טוהר ליבו ומידותיו הטובות, זכה להיות שליח ה' להביא ישועה והצלה לכולנו". כשחזר זבולון-בנימין העירה, לאחר שהשלים את מלאכתו בכפרי הסביבה, התברר לו כי שלא בטובתו נהפך לשיחת הבריות. צער ומועקה הציפו את ליבו. כל ימיו ניהל את חייו בשקט ובצנעה, והוא חשש מכל סוג של התבלטות. הוא ניסה להדחיק את מחשבותיו הטורדות ולחזור לסדר-יום רגיל. אולם כשבילל שבת, לאחר התפילה, ניגש אליו הרב ובמאור-פנים מיוחד איחל לו: "שבת שלום! ר' זבולון-בנימין", לא הצליח פושט העורות לשלוט ברגשותיו. הוא התקשה לעכל את העובדה שהרב בכבודו ובעצמו ניגש אליו ואף מוסיף לשמו את התואר ר'. הוא פרץ בבכי נרגש ושאל את הרב אם הכבוד המורעף עליו אינו בא על-חשבון חלקו העתידי לעולם-הבא. "תנוח דעתך, ר' זבולון-בנימין", ענה לו הרב ברכות, בהניחו יד מלטפת על זרועו. "תנוח דעתך יקירי, שכן רק מי שרודף אחר הכבוד - הכבוד הניתן לו מפחית מחלקו בעולם-הבא. הדברים אינם חלים על מי שבורח מהכבוד והכבוד בכל-זאת רודף אחריו..." זבולון-בנימין חזר לביתו רגוע וטוב-לב. כזה היה ר' זבולון-בנימין וכאלו היו רבים מהיהודים ה'פשוטים' של אותם ימים.